

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Будівельно-технологічний інститут
Кафедра міського будівництва та господарства

СИЛАБУС

освітнього компонента

Навчальна дисципліна- «Планування та благоустрій міст»

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	192	Будівництво та цивільна інженерія
Освітня програма	Будівництво та цивільна інженерія (профілізація Міське будівництво та господарство)	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Курсовий проект	
Форми семестрового контролю	іспит	

Викладачі:

Топал Світлана Степанівна, старший викладач кафедри міського будівництва та господарства, topal.slavik@gmail.com

Дисципліна направлена на отримання студентами знань та практичних навичок в області освоєння загальних принципів та методів організації повноцінного міського середовища з урахуванням вимог законодавства, діючих нормативних документів, наукової, навчально-методичної літератури, світового містобудівного досвіду. Надбанні знання та розуміння завдань і принципів організації житлового середовища відповідно потребам та вимогам людини дозволяють створювати проектні рішення зон житлової забудови наших міст максимально комфортними та безпечними, сприятимуть гармонізації відносин городян та вдосконаленню поселень в цілому.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Основи проектної справи; Інженерна підготовка міських територій; Садово-паркове та ландшафтне будівництво; Міські вулиці та дороги; Інженерне обладнання будівель споруд.

1. Програмні результати навчання:

Загальні компетенції:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність працювати самостійно й автономно. Здатність критично оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Вміння працювати з інформацією. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Професійні компетенції:

- вміння створювати повноцінні, здорові, сприятливі умови життя міського населення згідно сучасних поглядів, вимог та нормативів;
- створення функціонально-просторової структури житлової забудови з поліпшеними показниками;
- аналіз, врахування існуючого стану міського середовища та формування забудови сучасного рівня.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- зміст, задачі, основні поняття планування та благоустрою міст;
- принципи та закономірності розвитку процесів урбанізації та населених місць; форми розселення; види населених міст; системи розселення; структуру населення міста;
- основні функціональні зони міської території та територіальні вимоги щодо них;
- планувальну структуру міста; планувальні структурні одиниці території міста; поняття про баланс міської території;
- систему обслуговування населення; заклади та установи культурно-побутового обслуговування, їх різновиди та принципи розміщення;
- вулично-дорожню мережу міста та споруди зовнішнього транспорту-принципові вимоги до розміщення та побудови;
- інформаційну модель містобудівної системи як сучасну основу забезпечення реалізації процесів прийняття містобудівних рішень; призначення та зміст проектних робіт;

вміти:

- аналізувати планувальну структуру міста відповідно до основних вимог;
- виконувати розрахунок чисельності перспективного населення міста, балансу території міста, параметрів планувальної структурної одиниці міста;
- виконувати розрахунок та визначати параметри розміщення всіх різновидів закладів та установ культурно-побутового обслуговування;
- виконувати проектні роботи відповідно завдань та змісту певної стадії містобудівної документації та вимог Державних Будівельних Норм

володіти:

-вмінням розробки проектних рішень планування різноманітних складових частин міста з метою покращення якості та умов міського середовища згідно сучасних поглядів, нормативів та вимог;

-знаннями про сучасні принципи та методи територіально-планувальної організації та забудови міст ;

-основами проведення аналізу містобудівної ситуації та визначення параметрів міського розвитку.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	Самостійна робота
Розділ 1. Місто як середовище життєдіяльності населення, як об'єкт містобудівної діяльності суспільства. Територіальні потреби міста. Планувальна організація міста				
1.1	Містобудівна діяльність. Об'єкти містобудування і територіального планування. Фактори і умови планування міст	2	2	3
1.2	Розселення. Типологія та класифікація міст, розрахунок чисельності населення міста	2	2	3
1.3	Визначення містоутворюючої бази та перспективної чисельності населення міста. Визначення потреб в території	2	2	3
1.4	Планувальна організація міста. Функціональне зонування території міста. Планувальна структура міста. Форми планів міст	2	2	3
1.5	Сельбищна територія міста. Східчаста система культурно-побутового обслуговування населення міста. Основні структурні елементи сельбищної території	2	2	3
1.6	Планувальні прийоми забудови кварталів і мікрорайонів. Принципи мікрорайонування. Функціонально-планувальна організація території мікрорайону	2	2	3
1.7	Виробнича територія міста. Значення промислових підприємств у плануванні міста. Промислова зона. Загальні положення. Санітарна класифікація промислових підприємств, санітарно-захисні зони	2	1	2
1.8	Планувальна структура промислової зони. Містобудівні категорії промислових районів. Принципи планування і забудови заводської території. Комунально-складська зона	2	1	2

Розділ 2. Вулично-транспортна мережа міста. Благоустрій міст				
2.1	Визначення вулично-дорожньої мережі міста. Принципові схеми планування вуличної мережі	2	1	2
2.2	Класифікація вулиць та доріг. Поперечні профілі вулиць та їх елементи	2	1	2
2.3	Міські інженерні мережі	2	1	2
2.4	Система озеленення міських поселень. Утримання зелених насаджень	2	2	2
2.5	Основи комплексного благоустрою міських територій. Об'єкти міського благоустрою	2	1	2
2.6	Благоустрій зони житлової забудови	2	2	2
2.7	Благоустрій територій громадських закладів	2	1	2
2.8	Функціональне зонування та благоустрій об'єктів ландшафтно-рекреаційного призначення	2	1	2
	Всього	32	24	34

З дисципліни передбачено виконання **курсowego проекту**.

Курсовий проект складається з виконання розрахунків та розробки функціонально-планувального рішення території мікрорайону згідно індивідуального завдання. Окремо виконуються розрахунки площ майданчиків для детального виконання благоустрою обраної в проєктованому мікрорайоні забудованої території. Пояснювальна записка включає детальний опис проведених розрахунків та прийнятих проєктних рішень. Рекомендації щодо виконання курсового проєкту представлені в методичних вказівках [7].

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання курсового проєкту за навчальною дисципліною «Планування та благоустрій міст» складає від 60 до 100 балів і може бути досягнутий наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Якість роботи над розрахунковою частиною	20	30
Якість графічної частини	10	20
Захист курсового проєкту	30	50
Разом	60	100

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання іспиту за навчальною дисципліною «Планування та благоустрій міст» складає від 60 до 100 балів і може бути досягнутий наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Поточний контроль знань		30	50
Підсумковий (семестровий) контроль знань-іспит		30	50
Разом		60	100

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. ДБН Б.2.2-12:2018. Планування і забудова територій.-К.,2018
2. Топал СС. Методичні вказівки до практичних занять та виконання курсового проекту з дисципліни «Планування та благоустрій міст» / Топал С.С. Одеса : ОДАБА, 2016.-49с.
3. Топал С.С. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Планування та благоустрій міст» для студентів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» спеціалізації «Міське будівництво та господарство», Одеса : ОДАБА, 2018-51с.
4. Топал С.С. Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Планування та благоустрій міст» до виконання курсового проекту для студентів освітньо-професійної програми Будівництво та цивільна інженерія за спеціальністю 192 Будівництво та цивільна інженерія Освітній рівень – перший (бакалаврський) Одеса: ОДАБА, 2023-63с.
5. Методичні вказівки до виконання розділу « Архітектурно-планувальне рішення» випускної магістерської роботи для студентів спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» освітньої програми «Міське будівництво та господарство» Топал С.С. Одеса : ОДАБА, 2020-23с.

Допоміжні джерела інформації

1. Ляпенко В. О. Конспект лекцій з дисципліни «Основи планування і благоустрою» - Х. : ХНАМГ, 2012. - 61 с.
2. Посацкий Б.С. Основи урбаністики. Львів:видавництво львівської політехніки, 2011
- 4.Топал С.С. Конспект лекцій з садово-паркового та ландшафтного будівництва з дисципліни «Садово-паркове та ландшафтне будівництво», Одеса: ОДАБА, 2014-68с.
5. Топал С.С. Методичні вказівки до практичних занять та виконання розрахунково-графічної роботи з дисципліни «Садово-паркове та ландшафтне будівництво»/Топал С.С. Одеса: ОДАБА, 2009-38с.
6. Дідик В. В., Павлів А. П. Планування міст: Підручник. - Львів: "Львівська політехніка", 2006.-412с.

7. Безлюбченко О.С., Гордієнко С.М., Завальний О.В. Планування міст і транспорт – Х: ХНАМГ, 2006.-138с.

8. Глазирін В.Л., Шкрабик Й.В. Планування та благоустрій міст-О: ОДАБА, 2009.-1.с.